Yeshayah, Week 17: 10:20-11:1: Invasion and Redemption

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

10:16-27 Assyria will be stopped short of Judea

1. Talmud, Sanhedrin 94b

.... אמר רבי יצחק נפחא חובל עול של סנחריב מפני שמנו של חזקיהו שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות... Rabbi Yitzchak Nafcha said: The yoke of Sancherev was destroyed before the oil of Chizkiyahu, burning in the synagogues and study halls...

10:28-34 For now: Assyria is coming

2. Talmud, Megilah 31a, with Rashi

יום טוב האחרון של פסח קורין 'ויהי בשלח' ומפטירין 'וידבר דוד', ולמחר 'כל הבכור' ומפטירין 'עוד היום'. רש"י: עוד היום - לפי שמפלתו של סנחריב בליל פסח היה.

One the last day of Pesach they read from Beshalach and the Haftorah is Shemuel II 22 [David's song]. On the following day they read *Kol haBechor* and the Haftorah is Yeshayah 10-11.

<u>Rashi</u>: Because the fall of Sancherev was on the night of Pesach.

3. Talmud, Sanhedrin 94b-95a

...םויה עשר באותו נסע אותו רשע באותו היום...

מאי "עוד היום בנב לעמד"? אמר רב הונא: אותו היום נשתייר מֻעֲוֹנָה של נוב. אמרי ליה כלדאי [לסנחרב], "אי אזלת האידנא יכלת לה, ואי לא יכלת לה." אורחא דבעא לסגויי בעשרה יומא סגא בחד יומא. כי מטו לירושלם שדי ליה ביסתרקי [=שטיחים] עד דסליק ויתיב מעילוי שורה, עד דחזיוה לכולה ירושלם. כי חזייה איזוטר בעיניה, אמר "הלא דא היא קרתא דירושלם דעלה ארגישית כל משיריתי ועלה כבשית כל מדינתא? הלא היא זעירא וחלשא מכל כרכי עממיא דכבשית בתקוף ידי!" עלה וקם ומניד ברישיה, מוביל ומייתי בידיה על טור בית מקדשא דבציון ועל עזרתא דבירושלם. אמרי "נישדי ביה ידא האידנא!" אמר להו "תמהיתו. למחר אייתי לי כל חד וחד מינייכו גולמו הרג [רש"י: חתיכת חומה] מיניה." מיד "ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ד' ויך במחנה אשור מאה שמונים וחמשה אלף, וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים." אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי "בת דינא, בטל דינא."

Rav Huna said: That wicked person made ten journeys on that day...

What is "He will yet stand in Nov on that day"? Rav Huna said: That day remains from the sin of Nov. The Chaldeans said to [Sancherev], "If you go now, you will defeat her; otherwise, you will not defeat her." He made a ten-day journey in a single day. When he arrived at Jerusalem, they placed mats until he could ascend and sit above the wall, seeing all of Jerusalem. When he saw it, it seemed small to him. He said, "This is the city of Jerusalem for which I mobilized my entire camp and conquered the entire land? It is smaller and weaker than all of the cities I have conquered with my strength!" He ascended, stood and shook his head, waving his hand upon the mountain of the Temple in Zion and the azarah in Jerusalem.

They said, "Let him raise his hand against it now!" He replied, "You are tired. Tomorrow, each of you shall bring me part of the wall." Immediately, "And it was, that night, a malach of Gd emerged and struck the camp of Assyria, 185,000. They arose in the morning, and all of them were dead corpses. (Melachim II 19:35)" Rav Pappa said: This is what it means when people say, "If the verdict waits, the verdict is cancelled."

- 4. The Problem Melachim II 18:14, Yeshayah 36:2
- 5. A Different Answer Divrei haYamim II 28:20-21
- 6. Ruth Paz, הרקע ההיסטורי למסע הצבאי האשורי ביהודה המתואר הרקע ההיסטורי למסע הצבאי, Megadim 9 (Tishrei 5750)

מה גרם לתגלת פלאסר לפלוש לשטחה של יהודה שלא הייתה יריבתו, אלא בת חסותו אשר העלתה לו מנחה? יש לשער, כי פלישה זו קשורה במהלך צבאי שיזם המלך האשורי נגד אשקלון, לאחר שסיים את המערכה בארם ובשומרון. כיוון שבמלחמתם נגד ממלכת ישראל הגיעו צבאות אשור עד לדרום הר שומרון, ומנקודה זו פנו לבוא על אשקלון.

סביר להניח, כי המלך האשורי בחר להגיע ליעדו בדרך הקצרה: הוא פנה דרומה לממלכת יהודה, על-מנת להגיע - באחת הדרכים החוצות אותה לרוחב - לדרך הים המובילה לאשקלון. שיקול נוסף התומך בבחירה כזו של המלך האשורי, קשור בעובדה שממלכת ישראל הייתה פגועת מלחמה, והצבא האשורי אשר נזקק, קרוב לוודאי, לחידוש צידה ורענון, יעשה זאת טוב יותר בארץ שלא נידלדלה זה מקרוב במלחמה, ויעדיף, במידת האפשר, לעבור בארץ שתספק את צרכיו. What caused Tiglat Pileser to invade the territory of Yehudah, which was not his opponent, but rather his protectorate, who had sent him a gift? One could suggest that this invasion was tied to the military journey planned by the Assyrian king against Ashkelon, after completing his battle in Aram and Samaria. Since, in their war against Yisrael, the armies of Assyria had reached south of Mount Shomron, from this point they turned to go to Ashkelon.

It may be assumed that the Assyrian king chose to reach his destination on the shortest route: He turned south to Judea, in order to reach – by one of the width-spanning routes – the seaside route which would lead to Ashkelon. An additional factor supporting this decision of the Assyrian king was tied to the fact that Yisrael was damaged from war. The Assyrian army, which almost certainly needed renewal of supplies as well as a rest, would be able to accomplish this better in a land which had not just been reduced by war. So he would prefer, if possible, to travel through a land which could supply his needs.

Chapters 11-12

11:1-5 The Righteous Mashiach
11:6-9 An Age of Peace
11:10 Monarchy restored
11:11-16 Ingathering of the Exiles
12:1-6 Your celebration on that day

Our vision of Utopia?

7. Devarim 28:1-14

ְוְהָיָה <u>אַם שָׁמוֹעַ הִּשְׁמֵע</u> בְּקוֹל ד' אֱלֹקֶיךּ לְשְׁמֹר לַעֲשׁוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּדָּ הִּיּוֹם וּנְתָּנְדְּ ד' אֱלֹקֶיךּ נֶלְיֶהְר לְשְׁמֹר לַעֲשׁוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתְיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּדָּ הִיּוֹם וּנְתָּלְרְ נְּבָּים עְּלְיִדְּ נַבְּּפִים לְפְנֵידְּ בְּדֶרְךְ אָתְּדְ אַתְּה בַּשְּׁרֶה יִבְּרְרָבוֹת הָאַלָּה וְהָשִׁיגֵּךְ כִּי תַשְׁמֵע בְּלְרָבְים יָנוּסוּ לְפָנֶיךּ: יְצֵו ד' אִתְּדְ אֶת הַבְּּרֶכָה בַּאֲסָמֶיךְ... כִּי תִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹת ד' אלקידְ וְהַלְכָתְּ בְּלְרָכִים יְנוּסוֹ לְשְׁמֹר וְלָצְשׁוֹת: שִׁמְע אֵל מָצְוֹת ד' אלקידְ אֵשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּדְּ הַיּּוֹם לְשְׁמֹר וְלַעֲשׁוֹת: שְׁם ד' נִקרָאוּ מָמֵּדַ: וְהוֹתָרְךְ ד' לְטוֹרָה בִּפְּרִי בְטְנְּדְּ וּבְפָרִי בְהָמְתְּדְ... כִּי תִשְׁמֵע אֵל מְצִוֹת ד' אלקידְ אֵשֶׁר אָנֹכִי מְצֵּוּךְ הֵיּוֹם לְשְׁמֹר וְלַעֲשׁוֹת:

8. Melachim I 9:1, 10

וְיָהֵי כְּכֵלוֹת שָׁלֹמֹה לְבָנוֹת אֶת בֵּית דִ' וְאֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת:...
וּמַלְכַּת שְׁבָא שׁמַעַת אֶת שֵׁמִע שָׁלֹמֹה לְשֵׁם ד' וַתָּבֹא לְנַפֹּתוֹ בְּחִידוֹת: וַתָּבֹא יְרוּשָׁלָמָה בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִים נִשְׁאִים בְּשָׁמִים וְזָהָב רֵב מְאֹד וְאֶבֶן יְקֶרָה וַמַּבֹא שָׁמְעַת שָׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר הָנָה עִם לְבָבָה: וַיַּגֶּד לָה שְׁלֹמֹה אֶת כָּל דְּבָרְיָה וֹמְעָלְה אָת כָּל הַמְּלֶךְ אֲשֶׁר הַנָּיָה בְּנָה וַמְּבְא אֵת כָּל חָכְמֵת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה: וּמִאֲמִד מְשְׁרְתָיוֹ וּמְלְבֵּשׁיהֶם וּמִשְׁקְיוֹ וְעַלְתוֹ אֲשֶׁר יַצְעָה בָּיִה דִּבְּר אֲשֶׁר שְׁמְעַתִּי בְּאַרְצִי עַל דְּבָרְיִה וְעַלְ חָכְמְתָה: וֹמְי לְדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר בָּאתי וַתִּרְאָינָה עִינִי וְהָבָּה לֵא הָשָּׁר הָמְלְהְ אֲשֶׁר הָמְלְהְ לִעְמוֹת מְשְׁכְּת וְיִלְתוֹ בְּשְׁמְעִים אֶת חָכְמָה וָטוֹב אֶל הַשְּׁמִעִּה אֲשֶׁר שְּמְעָתִי: אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיך אַשְׁרִיי עֲבָדִיף אֵלֶה הָעִמְדִים לְפָנֶיך תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים אֶת חָכְמָה וְטוֹב אֶל הַשְּׁמִעִּה אֲשֶׁר שָׁמְעְתִי: אַשְׁרֵי עְבָּדִיךְ אַבְּיִים לְפָנֶיך תְּמִב וֹנְשִׁמְים בְּבָּב וֹיִשְׁתִים בְּרְבָּי מְלְבִּי מְעִב בְּלִים בְּשִׁם הַרְבָּה מְאֹד וְאָבֶן יִקְרָה לֹא בָא כִבּשִׁם הַהְּאָל לְעֹלָם וַיְשִׁמִים הַּלְבֶּי שְׁלְמִים וּצְּיָמְה: וְתָּשֶׁר בִּאְבִי וְמָבְי וְלָבְה לֹא בָא כִבּשִּׁם הַהְּאָם הַרְבָּים מִיב לְבְבָּי הְעָּבְים הָּבְּיְמִים הַרְבָּה מְאֹד וְאָבֶן יִקְרָה לֹא בָא כִבּשִּׁם הַהְּאָם מִיך בְּיִ לְּנְבִי וֹלְבָּי מְיִב בְּיִבְיּת בְּיִי בְּבְיּ בְּיִבְּית בְּיִי בְּעָּב וֹיִבְיִים בְּיִי בְּעִים בְּעִיב בְּיבְּבוּת דִי אָבְים בְּיִם בְּיִים בְּעְבְּיוֹם בְּיִבְית בְּיִים בְּיִים בְּיבְּית בְּעִיבְית בְיּבְיבְּית בְּיבְית בְּיבְית בְּיבְית לְּיִב בְּעְשֹּב בּי נְבְּית בְיבְּית בְּבָּב בְּיִבְית בְּיבְית בְּיל בְּישְׁבְּית בְּבְית בְיב בְּיִים בְּיבְּית בְּילְבְית בְּילְבְית בְּיבְיב בְּעְשׁוֹית בְּיבְיבְע בְּיבְית בִּי בְּעְבּית בְּילְיבְית בְּיבְית בְּילְבְיב וְיבְּיל בְּיִים בְּיִים בְּיבְיבְּית בְּיבְּבְית בְּיבְיבְיבְית בְּילְבְית בְּיבְעְבְיבְּית בְּיבְיבְיבְית בְּיל בְּיבְית בְּי

ָוְגַם אֲנָי חִירָם אֲשֶׁר נָשָׂא זָהָב מֵאוֹפִיר הַבִּיא מֵאֹפִיר עֲצֵי אַלְמֻגִּים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקֶרָה....

וַיגְדַל הַמֶּלֶךְ שָׁלֹמֹה מִפֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה: <u>וְכַל הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת פְּנֵי שָׁלֹמֹה לְשָׁמֹע אֶת חָכְמַתוֹ אֲשֶׁר נַתַן אלקים בְּלבּוֹ: וְהַמֶּה מְבְאִים</u> אִישׁ מִנְחַתוֹ כָּלֵי כֶסֶף וּכָלֵי זָהַב וּשָׁלַמוֹת וְנֵשֶׁק וּבַשְמִים סוּסִים וּפְרַדִים דְּבַר שַׁנַה בִּשַׁנַה:..

9. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 12:5

ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב <u>ולא מלחמה,</u> ולא קנאה ותחרות, ש<u>הטובה תהיה מושפעת הרבה, וכל המעדנים מצויין כעפר, ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ד' בלבד, ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים</u> ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים.

And at that time there will be neither famine nor war, neither *kinah* nor competition, for benefit will flow greatly and all delicacies will be as common as dust, and the world will only pursue knowledge of Gd. Therefore, all Israel will be great sages, knowing that which is hidden and comprehending the Creator as much as humans can, as it is written, "For the world will be full of knowledge of Gd, like water covers the sea."

When is this vision supposed to happen?

10. Abarbanel, Mashmia Yeshuah 3:2

והנבואה הזאת כבר חשבו אנשים לפרשה על חזקיהו שהוא היה חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו, ונחה עליו רוח ד'... ולא היה שופט למשמע אזניו ולא למראה עיניו כי אם בהמתנה וחקירה רבה, ושענין 'וגר זאב עם כבש' היה משל לרוב השלום וההשקט שהיה בימיו... ושענין 'כי מלאה הארץ דעה' הוא שנתפשטה התורה והדעה בימיו בכל ארצו...

והפירוש הזה הוא שקר מבואר מפנים. ראשונה, שכאשר נאמרה נבואה זו כבר היה נולד חזקיהו והיה נער בן עשר שנים ויותר ואיך אם כן יאמר עליו 'ויצא חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה,' שמורה שיולד ויצא לעולם ימים רבים אחרי הנבואה ההיא. ושנית, שהנה חזקיהו לא מצאנו לו גבורת וחוזק לב שבעבורו יאמר עליו 'ונחה עליו רוח ד' רוח עצה וגבורה.' ושלישית, כי לא היה כל כך שלום בימיו...

People have already thought to explain this prophecy regarding Chizkiyahu, who was a staff from the stump of Jesse and a shoot from his roots, and the spirit of Gd rested upon him... And he did not judge by what his ears heard or his eyes saw, but with patience and great investigation. And "And the wolf will live with the lamb" is a parable for the great peace and tranquility of his time... And "For the land will be filled with knowledge" is that Torah and knowledge spread throughout his land in his time...

This explanation is false, as is clear in the text. First, when this prophecy was stated, Chizkiyahu had already been born – he was ten years old, or more! How could it then say, "And a staff will emerge from the stump of Jesse, and a shoot will sprout from his roots," indicating that he will be born and emerge into the world long after this prophecy? Second, we do not find that Chizkiyahu had strength and courage such that it would say of him, "And the spirit of Gd rested upon him, a spirit of counsel and strength." Third, there was not such peace in his day...

11. Abarbanel to Yeshayah 11:1

ואחרי שנבא על החרבן נבא על הגאולה והנחמה

After he prophesied about the destruction, he prophesied about the redemption and consolation.

12. Rashi to Yeshayah 11:1

ואם תאמרו: הרי תנחומין לחזקיהו ועמו שלא יפלו בידו, ומה תהא על הגולה אשר הגלה בחלח וחבור? שמא אבד סברם? לא אבד, סוף שיבא מלך משיחנו ויגאלם:

And if you will say: There is consolation for Chizkiyahu and his nation, that they will not fall into his hand, but what of the diaspora exiled in Chalach and Chavor? Is their hope gone? It is not gone – in the end, our king, Mashiach, will come and redeem them.

13. Radak to Yeshayah 11:1

סמך פרשה זו שהיא עתידה לימות המשיח להבטחה שהיתה בימי חזקיהו, אמר אל תתמהו על פלא גדול כזה שיעשה בימי חזקיהו במפלת מחנה אשור כרגע אחד כי עוד יעשה לישראל פלא גדול מזה בימות המשיח שיהיה לישראל בקבוץ גליות, וזה יהיה ממשפחת המלך חזקיהו...

He juxtaposed this section, which is about the future time of Mashiach, with the promise for the time of Chizkiyahu. He said: Don't be shocked at this great wonder, that it should be done in the time of Chizkiyahu, with the fall of the Assyrian camp in one moment. He will perform a greater wonder for Israel in the time of Mashiach, when the diaspora of Yisrael will be gathered in. And this will come from the family of King Chizkiyahu...